

Digital kompetanse i helse- og omsorgssektoren :

- Kva er utfordringane og korleis skal vi måle og løfte kompetansen?
 - Kva er **utfordringane for sektoren** -
 - sett ovanfrå (nasjonale føringar) og
 - nedanfrå (frå praksisfeltet)
 - Korleis **identifisere dei digitale kompetansebehova** og korleis leggje til rette for **kompetanseutvikling**

Program:

12.30 - 13.00	Velkommen Nasjonale føringar og digital kompetanse - forventningar og ambisjonar v/ Grete Netteland og Cecilie Hansen, Knutepunkt for digital kompetanse i forvaltninga
13.00 - 13.30	Digitale kompetansebehov og utfordringar i helse- og omsorgssektoren - sett frå "innsida" v/ spesialrådgjevar i Norsk Sjukepleiarforbund Merete Lyngstad
13.30 - 13.50	Spørsmålsrunde og diskusjon
13.50 - 14.10	Pause
14.10 - 14.40	To måleinstrument for digital kompetanse - føremål & innhald Utprøvingar & Brukarerfaringar v/adm. Dir. Bernt Nilsen
14.40 - 15.10	Kompetanseløft i Asker kommune - korleis avdekke og lukke kompetansegapa innan IKT? v/ rådgjevar Helge Johansen ansvarleg for IKT-kompetanse i Asker kommune
15.10 - 15.20	Kort pause
15.20 - 16.00	Diskusjon og oppsummering

Nasjonale føringar og digital kompetanse - forventningar og ambisjonar

Offentlig

IKT-bransje

RNeF

Forskning

■ Først:

- Ressursnettverket for eForvaltning
- Knutepunkt for digital kompetanse i forvaltninga - fokus: helse- og omsorg

■ Så:

- Nasjonale føringar
- Forventningar og ambisjonar knytt til digital kompetanse
- Utfordringar knytt til eldrebølgja

Ressursnettverk for eForvaltning

Offentlig

IKT-bransje

RNeF

Forskning

"Ressursnettverk for eForvaltning (RNeF) er en åpen arena hvor forskningsmiljøer, offentlig virksomheter og IKT-bransjen kan skape faglige fora og møteplasser for kunnskaps- og erfaringsutveksling, formidling og ulike former for samarbeid."

RNeF er basert på forutsetningen om et **gjensidig samspill** mellom disse tre likeverdige parter

Knutepunkt for digital kompetanse i forvaltninga- helse & omsorg

Offentlig

IKT-bransje

RNeF

Forskning

- **Kartleggje** miljø som på ulike måtar jobbar med digital kompetanse i helse & omsorg
- **Kartleggje** kva som er gjort av kartleggingar relatert til digital kompetanse og systematisere desse
- **Identifisere kunnskapsbehov** på bakgrunn av denne kartlegginga
- **Samle og formidle** relevant kunnskap og relevante forskningsspørsmål innan fagfeltet
- **Utvikle prosjektsøknader og forskingsorientert samarbeid** innanfor feltet
- **Arrangere konferanse /seminar/workshop** med fokus på digital kompetanse for å:
 - byggje kollektiv kunnskap
 - formidle kunnskap
 - stimulere til prosjektutvikling
 - setje fokus på utfordringar knytt til slik digital kompetanseheving i forvaltninga.
 - stimulere til eit auka departementalt ansvar på feltet

Kva er så digital kompetanse?

- ferdigheter, kunnskaper, kreativitet og holdninger som alle trenger for å kunne bruke digitale medier for læring og mestring i kunnskapssamfunnet ([Digital Skole hver dag](#), ITU, 2005).
- grunnleggende IKT og problemløsing med IKT. Kommunikasjon, bruk av multiple kilder og etiske vurderinger (ITU, 2009)
- kunne bruke og nyttiggjøre seg digitale verktøy og tjenester knyttet til et bredt spekter av oppgaver og utfordringer i faglige og dagligdagse sammenhenger (Vox, 2009)

eKommuneplanen 2012

Offentlig

IKT-bransje

RNeF

Forskning

- I løpet av 2009 skal kommuner og fylkeskommuner ha utarbeidet en plan for de ansattes kompetanseutvikling på IKT-området

IKT i helse og omsorg 2008 - 2012.

Strategi og handlingsplan

Offentlig

IKT-bransje

RNeF

Forskning

- **Elektronisk pasientjournal** - Kommunene skal ha som mål at all dokumentasjon i kommunal helse- og omsorgstjeneste skjer i *elektronisk journalsystem i løpet av 2009.*
- **Infrastruktur og informasjonssikkerhet** - I løpet av 2011 skal alle kommuner være tilknyttet Norsk Helsenett og ha tatt i bruk elektronisk samhandling med helseforetak og fastleger.
- **Elektronisk samhandling og telemedisin**- I løpet av 2011 skal informasjonsutveksling mellom helse- og omsorgstjenesten i kommunene og samarbeidspartnere i hovedsak skje elektronisk.
- **Kompetanseheving** - *I løpet av 2011 skal ansatte i helse- og omsorgstjenesten i kommunene ha opparbeidet tilstrekkelig kunnskap om bruk av digitale verktøy til å kunne kommunisere elektronisk med helseforetak, fastleger og legevakt.*

IKT i helse og omsorg 2008 - 2012.

Strategi og handlingsplan

Offentlig

IKT-bransje

RNeF

Forskning

- Ifølgje **KS** finn ein innan helse- og omsorgssektoren i kommunane også dei tilsette med den **lågaste generelle og fagspesifikke digitale kompetansen**. Nyinnkjøpte pleie- og omsorgssystem med elektronisk pasientjournal vert ifølgje **KS** ikkje utnytta fullt ut og nemner at manglande digitale ferdigheiter hjå dei tilsette (også nyutdanna) kan vere *ein* av grunnane til at dette skjer.

Samspill 2.0: 2008-2013

Innsatsområde 9: Utdanning, opplæring og kompetanseutvikling:

IKT og elektronisk samhandling er en del av helse- og sosialpersonellens hverdag. Kompetansen til å utnytte dette til å yte bedre og mer effektive helse- og omsorgstjenester er imidlertid varierende. Det er behov for kontinuerlig kompetanseheving for å oppnå kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenestene. De enkelte virksomhetene har et arbeidsgiveransvar for å tilrettelegge for opplæring i forbindelse med innføring av nye IKT systemer og nye rutiner for elektronisk samhandling.

Utdannings- og opplæringstilbudet for helse- og sosialpersonell må reflektere den elektroniske virkeligheten helse- og sosialpersonell vil arbeide innenfor, og hvordan elektronisk samhandling påvirker helse- og omsorgstjenesten. I tillegg til praktisk IKT-kompetanse, må helse- og sosialpersonell ha kunnskap om hva IKT i

tjenesten innebærer, forstå hensikten med bruken av det og forstå samspillet mellom IKT og organisasjon. Dette er også viktig for å motivere til økt faglig medvirkning fra helse- og sosialpersonell i utviklingsarbeidet og tilrettelegging av IKT-støttede arbeidsprosesser.

Mål

Helse- og sosialpersonell har nødvendig kompetanse for aktivt å dra nytte av IKT i tjenesten.

Tiltak

1. Bidra til at innholdet i helse- og sosialutdanningene omfatter nødvendig IKT-kompetanse.
2. Utarbeide kompetansekrav til helse- og sosialpersonell for å sikre kompetanse om prinsipper for behandling av pasient- og brukerinformasjon og en forståelse for de krav og regler som stilles.

Innsatsområde 7: Helseinformasjon, pasient og brukertjenester

Auka bruk av *interaktive tjenester* i møtet mellom helse- og sosialpersonell og pasientar, brukarar og pårørande(til opplæring, konsultasjon, behandling, oppfølging, sjølvhjelp og meistring)

St.m. nr 47: Samhandlingsreformen

RNeF

Forskning

- **IKT** er eit viktig verkemiddel til å realisere måla om samhandling i helse- og omsorgstenesta. Må koplust til organisasjonsutvikling, endring av rutinar og nye måtar å samarbeide på for å oppnå effektivisering og kvalitetsforbetring.
- **Målsetjing:** at elektronisk kommunikasjon skal vere den normale måten og kommunisere på:
 - mellom tenesteytar/behandlar og pasient/brukarar. Dette inneber bl.a. elektronisk timebestilling, helseinformasjon/ -opplæring, online-konsultasjonar/ telemedisin og tilgang til eigen journal.
 - mellom dei ulike tenesteytarane/behandlarane. All dokumentasjon og informasjonsutveksling skal føregå elektronisk.
- **Behov for:**
 - atferdsendringar og endring i arbeidsprosessane og ein sterkare integrasjon mellom fag- og IKT-ressursane
 - kompetanseutvikling

Offentlig

IKT-bransje

RNeF

Forskning

Fremtidens alderdom og ny teknologi

Teknologirådet, Rapport 1 2009

Eldreboelgen krever omlegging av dagens omsorgstjenester

Offentlig

IKT-bransje

RNeF

Forskning

Innen 2035 blir det dobbelt så mange innbyggere i Norge over 80 år:

- Økt behov for helse- og omsorgstjenester.
- Knapp tilgang på arbeidskraft
 - mer enn tredoble antall stillinger i omsorgssektoren frem mot 2060 (230.000 nye årsverk).
- Ny teknologi kan forbedre kvaliteten og øke produktiviteten.
- Likevel har regjeringen ingen føringer, støtteordninger eller andre insentiver for å øke bruken av hjemmebasert omsorgsteknologi.
- Samtidig blir det færre arbeidstakere per pensjonist, fra nesten 5 i 2010 til rundt 3 i 2050.

Omsorgsteknologi

Offentlig

IKT-bransje

RNeF

Forskning

Med "omsorgsteknologi" menes IKT-baserte løsninger til bruk i omsorgstjenestene:

- *Kroppssensorer*
- *Smarthusteknologi*
- *Sporingsteknologi*
- *Automatiserte maskiner*
- *Administrativ teknologi*

- Norge mangler ambisjoner
- En nasjonal strategi for omsorgsteknologi
- Behov for økt kompetanse
- Etisk og forsvarlig bruk av ny teknologi

Omsorgsteknologi nødvendig for friske og syke.

- Muligheten til å bo hjemme kan forlenges
- Få bedre oppfølging og behandling av kroniske sykdommer
- Rehabilitering hjemme
- Nødvendig helsehjelp på reise.

Omsorgsteknologi er nesten ikke i bruk i norske kommuner i dag

Offentlig

IKT-bransje

RNeF

Forskning

- med unntak av administrativ teknologi og trygghetsalarmer.
- I motsetning til andre land i Europa har Norge ingen nasjonal strategi
 - som stimulerer
 - eller anbefaler

Kommunene mangler kunnskap om omsorgsteknologi

Offentlig

IKT-bransje

RNeF

Forskning

- *Behov for et nasjonalt kompetansesenter.*
- *Omsorgsteknologi må inn i rammeplanene i alle helseutdanningene.*
- *Det må opprettes en sertifiseringsordning for leverandører og installatører.*

Så....

- Utfordringane er mange
- Krav til digital kompetanse aukar
- Kva kan vi gjere?